

Звіт
про роботу служби у справах дітей
виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради
за 2020 рік

Відповідно до законів України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей» та «Про місцеве самоврядування в Україні» здійснення соціально-правового захисту дітей покладається на службу у справах дітей. Служба здійснює захист прав дитини, представляє інтереси дітей в судах, забезпечує діяльність щодо усиновлення та сімейних форм виховання, захисту житлових прав дітей, веде справи з опіки та піклування над дітьми та справи дітей, які перебувають в складних життєвих обставинах, вирішує численні спори між батьками щодо спілкування з дитиною та визначення місця її проживання тощо.

На території міста Івано-Франківська проживає 43726 дітей; у 18 селах нашої громади – близько 11890 дітей (інформація сільських рад) – на даний час чисельність дитячого населення в територіальній громаді становить майже 56 тисяч осіб віком до 18 років.

У 2020 році на проведення службою у справах дітей заходів з виконання Міської програми з реалізації Національної стратегії у сфері прав дитини на період 2017-2020 років (рішення від 15.03.2017р. №18-11) з спеціального фонду виділено та профінансовано 430 тис. грн.

Станом на 30.12.2020 р. на обліку в службі у справах дітей перебуває 208 особи, з них 164 дитини-сироти та позбавлених батьківського піклування, 44 дітей, що опинились в складних життєвих обставинах.

Основним завданням служби є захист прав та законних інтересів кожної окремої дитини. Тому важливим підсумком роботи є те, що впродовж року було знято з обліку в зв'язку із мінімізацією складних життєвих обставин в біологічних сім'ях 24 дітей, 7 дітей міста було усиновлено (троє з них віком 17, 15 та 10 років, що в практиці зустрічається вкрай рідко).

З категорії дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, сімейними або наближеними до них формами виховання охоплено майже 91% дітей:

- 132 дитини виховується в сім'ях опікунів, піклувальників;
- 14 дітей виховуються у прийомних сім'ях та ДБСТ;
- 3 дітей тимчасово влаштовані в сім'ї родичів, знайомих;
- 15 дітей перебуває на повному державному забезпеченні.

На даний час на обліку в службі перебуває 12 кандидатів в усиновлювачі та 1 кандидат в опікуни з метою пошуку статусних дітей для влаштування в їх сім'ї. Впродовж року кандидатами в усиновлювачі, які перебували на обліку в службі у справах дітей виконавчого комітету міської ради, усиновлено 8 дітей. Працівниками відділу опіки та піклування служби здійснено контроль за дотриманням прав 35 усиновлених дітей, які проживають в місті Івано-Франківську. Працівники служби у справах дітей

також готували пакет документів та брали участь в судових засіданнях щодо усиновлення двох дітей вітчимом.

Пріоритетом для працівників відділу опіки та піклування є збереження та захист майнових прав дітей-сиріт та позбавлених батьківського піклування. Щороку проводиться моніторинг збереження цього майна. При потребі, проводяться заходи щодо здійснення ремонту. Зокрема, у 2020 році проведено поточний ремонт, сантехроботи та облаштування облицювальною плиткою стін та підлоги у квартирі дитини-сироти. Облицювальну плитку та двері, необхідні для проведення ремонту, закупили опікуни.

Робота працівників служби спрямована на збереження для дитини її біологічної родини, зменшення кількості дітей, які перебувають поза сімейним оточенням, сприяння створенню умов для виховання відповідального батьківства. Саме тому важливим напрямком роботи служби у справах дітей є вчасне виявлення таких сімей та проведення з ними відповідної профілактично-виховної роботи. До участі в розгляді інформаційних повідомлень з питань невиконання батьками обов'язків щодо виховання та утримання дітей, а також відвідуванні дітей за місцем проживання залучено працівників закладів охорони здоров'я, відділу ювенальної превенції, освітянських закладів, міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

За звітній період проведено 193 рейди, відвідано 327 сімей, що мають на утриманні 553 дитини та потрапили в поле зору соціальних служб. Під час обстежень умов проживання дітей надається інформаційна, правова та матеріальна допомога у подоланні складних життєвих обставин, які склалися в їх сім'ях, в тому числі повернення дітей до навчальних закладів, виявлення дітей, з якими жорстоко поводяться батьки чи дорослі, надання допомоги батькам у працевлаштуванні, а за необхідності - влаштування дітей до лікувальних та закладів соціального захисту дітей.

У разі, коли проведена робота не дає позитивних результатів, службою у справах дітей попереджено 130 батьків, ініційовано перед органами внутрішніх справ притягнення 30 батьків до адміністративної відповідальності за ст.184 КпАП. Коли в результаті спільної роботи вичерпано можливості покращити становище дитини в біологічній сім'ї, службою у справах дітей в 2020 році подано до суду позов органу опіки та піклування про позбавлення обох батьків батьківських прав відносно 3 дітей.

Впродовж року працівники служби у справах дітей проводили соціально-профілактичну роботу з дітьми, які систематично залишають сім'ю (7) та навчально-виховні заклади (14). Також службою у справах дітей забезпечено участь працівників як представників органу опіки та піклування при розгляді кримінальних справ щодо 6 неповнолітніх та підготовку відповідних документів для цього.

Від початку року служба у справах дітей розглядала 15 звернень ДУ «Центр пробації» щодо неповнолітніх, які обвинувачені у скоєнні кримінальних правопорушень.

Службою у справах дітей забезпечено діяльність виконавчого комітету міської ради як органу опіки та піклування шляхом підготовки 82 рішення виконавчого комітету міської ради. За наслідками розгляду:

- 1) надано 189 дозволів на укладення правочинів щодо житла, право власності чи право користування яким мають дітей (2 заявникам відмовлено);
- 2) відмовлено відділу ДВС Південно-Західного міжрегіонального управління Міністерства юстиції в наданні згоди на відчуження 6 помешкань, право користування якими мають 9 дітей;
- 3) надано судам:
  - 12 висновків щодо визначення місця проживання дітей;
  - 15 висновків щодо доцільності позбавлення батьківських прав одного з батьків;
  - 1 висновок щодо доцільності відібрання дитини від батька в судовому порядку;
- 4) зареєстровано підкинуту у «Вікно життя» КНП МДКЛ новонароджену дитину (на даний час вже усиновлена);
- 5) надано згоду на реєстрацію 7 новонароджених дітей в органах ДРАЦСу без згоди одного з батьків;
- 6) встановлено порядок участі 14 батькам у вихованні дітей, 5 висновків щодо розв'язання спору подано до суду;
  - надано 8 особам статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів;
- 7) 6 дітей, які перебували в складних життєвих обставинах, влаштовано в сім'ї патронатних вихователів;
- 8) 24 дітям надано дозвіл на цілодобове перебування в закладах, які здійснюють інституційний догляд та виховання дітей;
- 9) 21 дитині-сироті та позбавленій батьківського піклування надано відповідний статус та забезпечено подальше влаштування.

У звітному періоді забезпечено участь працівників служби як представників органу опіки та піклування в судових засіданнях з цивільних справ щодо дітей.

Також у 2020 році підготовлено 13 рішень виконавчого комітету міської ради з організаційних питань. 24 грудня 2020 року Івано-Франківською міською радою затверджено підготовлену службою у справах дітей Міську програму з реалізації Конвенції ООН про права дитини на 2021-2025 роки.

Службою у справах дітей забезпечено організацію проведення та протоколювання 17 засідань комісії з питань захисту прав дитини виконавчого комітету міської ради та підготовлено інформації з 161 питання та 68 індивідуальних планів соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, що перебувають в складних життєвих обставинах.

За звітний період на засіданнях координаційної ради у справах дітей виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради розглядалися питання впровадження послуги патронату в місті Івано-Франківську; організації співпраці виконавчих органів Івано-Франківської міської ради, Національної

поліції України, громадських організацій щодо запобігання, профілактики та попередження булінгу у середовищі учнівської молоді м. Івано-Франківська; взаємодія Центру медіації Прикарпаття з органом опіки та піклування міста Івано-Франківська щодо роботи із сім'ями для подолання конфліктних ситуацій. Особливої уваги було приділено питанням незаконного розповсюдження наркотичних речовин неповнолітнім через інтернет групи, залучення учнів до сумнівних інтернет ігор. За результатами розглянутих питань прийнято ряд рішень щодо організації роботи між суб'єктами соціального-захисту дітей з протидії розповсюдженню інформації про електронні адреси злочинних кібергруп серед молоді (зафарбування інтернет посилань, надписів на стінах, стендах, тощо). Службою у справах дітей спільно із Креативною агенцією «Lampa Group» підготовлений відеоролик на тему негативного впливу інтернет ресурсу на неповнолітніх, який було розповсюджено серед неповнолітніх та їх батьків за допомогою соціальних мереж та інших засобів зв'язку.

Виконавчим комітетом міської ради спільно з громадською організацією «Родина Кольпінга на Прикарпатті» реалізовується проект «Організація та надання послуги посередництва (медіації)». Впродовж року за направленням партнерських організацій та служби у справах дітей 16 сімей звернулися до Центру медіації за послугою врегулювання конфліктів та суперечок. Медіаторами було проведено 42 медіаційні сесії, укладено 10 договорів про надання послуги; завершено 6 процедур медіації, в 4 сім'ях досягнуто порозуміння та припинено конфлікти. Також проводилася інформаційно-просвітницька робота.

Впродовж 2020 року службою у справах дітей також виготовлено для розповсюдження серед широкого загалу інформаційні буклети «Дитина чекає на Вас, відкрийте своє серце – візьміть ангела в родину», «Відповідальне батьківство», «Праця неповнолітніх: права, гарантії, обмеження», «Позбавлення батьківських прав: підстави та порядок розгляду», «Визначення місця проживання дитини», флаєри «Ти маєш право...», «Потенційному кандидату в усиновлювачі...», довідник «Як дорослому краще зрозуміти дитину».

У 2020 році виготовлено ролики соціальної реклами до Дня захисту прав дитини та Дня усиновлення. Ролик служби у справах дітей до Дня усиновлення на сторінці міського голови в соціальній мережі Facebook переглянули понад 2,5 млн. користувачів.

До Дня захисту прав дітей та Дня усиновлення КП «ТРК «Вежа» та ОТБ «Галичина» транслювали соціальні відеоролики та тематичні передачі; КП «Електроавтотранс» транслювало ці ролики у міському громадському транспорті загального користування; управління архітектури, дизайну та містобудівної діяльності забезпечило трансляцію виготовлених службою у справах дітей соціальних роликів на світлодіодних екранах, розміщених на Вічевому майдані, площі Ринок, площі Івана Франка.

В соціальній мережі Facebook (сторінка «Служба дітей ІФ») розміщено 738 інформаційних матеріалів щодо роботи з дітьми, розвитку сімейних форм

виховання. Зокрема, у повідомленнях наголошувалося мешканцям міста про правила убезпечення від інфікування хворобою COVID-19, спричиненою коронавірусом, проінформовано про те, куди можна звернутися по допомогу у кризовому випадку тощо. Начальником служби у справах дітей неодноразово надавалася інформація у ЗМІ з питань попередження бездоглядності, соціального сирітства, розвитку сімейних форм виховання дітей, з попередження насильства щодо дітей.

Служба у справах дітей активно працює в питанні забезпечення прав дитини на території сільських населених пунктів, які добровільно приєдналися до Івано-Франківської міської територіальної громади. З цією метою 21 січня 2020 року проведено спільну нараду з в.о. начальника служби у справах дітей Тисменицької РДА щодо роботи з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування, які проживають на території цих населених пунктів.

19 лютого 2020 року службою у справах дітей організовано зустріч з представниками громад сіл Черніїв, Підпечери, Колодіївка, Підлужжя, Березівка, Добровляни, які приєднались до Івано-Франківської ОТГ та сіл Братківці, Узин, Чукалівки щодо організації виконання функцій у сфері захисту прав дітей. Працівники служби ознайомили присутніх з законодавством України, що регулює захист прав дітей та актуальними питаннями дотримання прав та інтересів дітей вразливих категорій: дітей, які опинились в складних життєвих обставинах, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Окремі представники громад включено до складу міжвідомчої групи з питань контролю за дотриманням прав дитини за місцем проживання.

В Україні впродовж 2020-2022 років діяльність спрямована на розвиток форм виховання дітей з умовами, наближеними до сімейних, з урахуванням потреб територіальної громади, тобто поступове виведення та інтеграція до громади дітей – вихованців закладів інституційної форми догляду. Враховуючи зміни в територіальному устрої нашої громади, служба у справах дітей працює над створенням в Івано-Франківській МТГ Центру соціальної підтримки дітей та сімей. Плануємо організувати роботу Центру як комунального закладу, який фактично надає комплекс послуг, що були розроблені з урахуванням потреб громади.

Головна мета «Івано-Франківського центру соціальної підтримки дітей та сімей» – зберегти сім'ю, попередити розлучення дітей з їхніми батьками, створити умови, за яких жодна дитина з нашої МТГ не буде направлена до закладів інституційного догляду та виховання дітей, а натомість буде отримувати необхідний захист і підтримку у своїй громаді. Такий підхід дозволяє оперативно реагувати на потреби дітей і приймати рішення в їх найкращих інтересах. Центр плануємо створити на території села Братківці.

23 січня 2020 року під час моніторингового візиту, що тривав у Івано-Франківській області щодо забезпечення прав дітей в системі альтернативної опіки, працівниками Управління з дотримання прав дитини та сім'ї Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та

Департаменту захисту прав дітей та усиновлення Міністерства соціальної політики України підтверджено належну організацію роботи служби щодо виконання покладених на установу функцій. Виявлені незначні недоліки в роботі служби усунуто, про що повідомлено офіс Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Ведеться робота щодо підтримки запровадженої в місті послуги патронату над дитиною. У 2020 році працівники служби у справах дітей підготовлено чотири договори про надання послуг з патронату над дитиною, та 7 проєктів рішень виконавчого комітету міської ради щодо влаштування (вибуття) дітей в сім'ю патронатного вихователя, створено міждисциплінарну команду підтримки послуги патронату над дитиною.

З метою залучення громадськості до вирішення проблемних питань 24 січня 2020 року проведено робочу зустріч начальника служби у справах дітей з директором міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та керівником БО «Час добра та милосердя» з питань соціального захисту дітей та сімей, які опинились в складних життєвих обставинах. Службою у справах дітей залучено керівництво та батьків закладу освіти «Рідна школа» (м.Едмонтон, Канада) для надання благодійної допомоги дитині, позбавленій батьківського піклування, яка потребує особливої турботи та уваги.

29 лютого 2020 р. службою у справах дітей організовано за кошти благодійників в останній день зими незабутню поїздку, яка надовго запам'ятається 70 дорослим і малим мешканцям міста та сіл, які добровільно приєдналися до нашої громади. Родини мали змогу здійснити мандрівку історичною частиною Чернівців, на згадку від добродійців отримали пам'ятні сувеніри. Мандруючи Буковиною неможливо оминати клуб родинного відпочинку «Буковинську Трою», адже подорожували сім'ями. Діти змогли не просто розважитися, але спробували триматися в сідлі. На втіху дорослим і дітям на території клубу оглянули контактний міні-зоопарк, діти із задоволенням годували тварин, катались на квадроциклі, частувалися різноманітними смаколиками.

17 та 28 грудня 2020 року передану в рамках акції «Назустріч дітям!» благодійниками комп'ютерну техніку отримали 8 дітей, які перебувають на обліку в службі у справах дітей.

Також 28 грудня 2020 року 8 прийомним матерям та матері-виховательці ДБСТ, які взяли на виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, вручено солодощі та подарункові сертифікати на 500 грн. для придбання подарунків від Галереї подарунків «Оле-Тур».

22 грудня підведено підсумки добродійної акції «Святий Миколай дарує книги». За сприяння Департаменту освіти та науки Івано-Франківської міської ради, служби у справах дітей та Пласту Івано-Франківська десять закладів загальної середньої освіти отримали у подарунок 244 книги для найменших читачів.

З метою попередження дитячої бездоглядності службою у справах дітей у 2020 році організовано проведення ряду заходів.

Для малечі в будиночку на Вічевому майдані біля ялинки впродовж 4 днів січня було організовано новорічно-різдвяні майстер-класи. Діти разом із майстрами Вищого художнього професійного училища №3 м.Івано-Франківська своїми руками створювали іграшки, виготовляли новорічні прикраси з фетру.

На відзначення в місті Дня захисту дітей 29 травня 2020 року діти з Містечка милосердя Святого Миколая для людей, що потребують допомоги, та вихованці Івано-Франківського обласного центру соціально-психологічної реабілітації дітей, взяли участь в майстер-класі з розмальовування медового пряника «Даруємо солодкі емоції для малят». 31.05.2020 р. та у Міжнародний день захисту дітей з ініціативи служби у справах дітей організовано спільні молитви за добру долю та здоров'я майбутнього покоління. Веселе свято для дітей з батьками у вигляді інтерактивної гри-квесту «Захисти свої права» впродовж тижня організовано службою у справах дітей спільно ГО «Родина Кольпінга на Прикарпатті». Діти з батьками спільно виконували завдання та ознайомилися з Конвенцією ООН про права дитини, правами та обов'язками. 01.06.2020 р. ОТБ «Галичина» та ТРК «Вежа» транслювали вуличну телепрограму «Права дітей-казковим героям». У Міжнародний день захисту дітей відбувся конкурс дитячих малюнків «Щасливим зростаю у рідному місті». Переможців конкурсу та три малюнки маленьких учасників відзначені конкурсною комісією. 3 червня 2020 р. в галереї «Бастіон» відбулася виставка малюнків учасників конкурсу. 175 яскравих малюнків відобразили дитячу безпосередність та гарний настрій юних художників. Під час виставки дітям вручили подяки служби у справах дітей за участь в конкурсі. Переможці конкурсу отримали сертифікати на придбання канцтоварів. 01.06.2020 р. на ФБ-сторінці міського голови та «Служба дітей ІФ», відбувся вебінар з порадами практикуючого психолога та презентацією довідника для батьків «Як дорослому краще зрозуміти дитину», виданого службою у справах дітей до Дня захисту прав дітей. Для дітей, які потребують особливої уваги та турботи службою у справах дітей спільно БО«БФ «Карітас-Івано-Франківськ УГКЦ» проведено акцію «Смаколики до свята власними руками». 117 сім'ям з дітьми вручено подарункові продуктові набори для приготування смаколиків. Діти разом з батьками, родичами випікали смачні кекси. Онлайн майстер-клас з випічки солодошів 4 червня 2020 р. транслювався БО «БФ «Карітас-Івано-Франківськ УГКЦ» на ФБ-сторінці міського голови, «Служба дітей ІФ» та «Карітас Івано-Франківськ». 04.06.2020р. в рамках проведення акції «Чистота-запорука здоров'я» 168 дітям, які перебувають на обліку в службі у справах дітей вручено набори чистоти та гігієни та пам'ятки. Щонеділі (з 31.05.2020р.) впродовж червня 2020 року (14.00-16.00 год.) на радіо «Дзвони» проводилася молитва та вервиця до Божого Милосердя за дітей спільноти «Матері в молитві». З 29.05.2020 р. до 05.06.2020 р. комунальне підприємство ТРК «Вежа» та ОТБ «Галичина» організувало трансляцію соціальних відеороликів та тематичних передач, а комунальне підприємство «Електроавтотранс» забезпечило безкоштовне транслювання цих соціальних роликів у міському громадському

транспорті загального користування. Управління архітектури, дизайну та містобудівної діяльності забезпечило трансляцію виготовлених службою у справах дітей соціальних роликів на світлодіодних екранах, розміщених на Вічевому майдані, площі Ринок, площі Івана Франка, періодично з 29.05.2020р. до 05.06.2020 р. з 8.30 год. до 22.30 год.

Впродовж липня-серпня 2020 року діткам пільгових категорій: дітям-сиротам, дітям, позбавлених батьківського піклування та дітям, батьки яких загинули в зоні ООС/АТО, вручено різноманітні дитячі іграшки та розвиваючі ігри, передані службі у справах дітей відповідно до розпорядження КМУ від 29.01.2020 р. №143-р.

19.08.2020 року службою у справах дітей на літній сцені в парку культури і відпочинку ім. Т.Г.Шевченка проведено Свято першого портфелика для 70 дітей, що найбільше потребують підтримки: учнів 1-4 класів з категорії дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які опинились у складних життєвих, діток, батьки яких загинули в зоні АТО/ООС та діток, учасників ООС(АТО), чий батьки померли після повернення додому. Цьогоріч діти отримали портфелики з необхідним шкільним приладдям, де крім самого портфеля та шкільного канцелярського приладдя, були ще й горнятка з логотипами служби у справах дітей, кольорові плакати з розкладом уроків, навчальні глобуси, солодоці тощо. Діти також взяли участь у святковому флешмобі.

33 дітям, учням 2-9 класів пільгових категорій також забезпечено вручення сертифікатів для купівлі шкільного приладдя.

30.09.2020 р. службою у справах дітей з нагоди відзначення Дня усиновлення проведено інформаційно-просвітницьку акцію та дитяче свято в Палаці Потоцьких «Простір Інноваційних Креацій «Палац» "Дитина чекає на Вас, відкрийте своє серце - візьміть ангела у родину». Присутні взяли участь у майстер-класі «Віра, Надія, Любов!", отримали смачні медові пряники, взяли участь в спортивних естафетах. Прийомні сім'ї та ДБСТ отримали подарункові сертифікати на сімейну фотосесію та фотоальбоми.

9 жовтня 2020 року в рамках святкування першої річниці створення Івано-Франківської територіальної міської громади, на площі Ринок службою у справах дітей спільно з Родина Кольпінга на Прикарпатті організовано майстерню-ігротеку «Громада відкрита для дітей»; 10-11 жовтня 2020 року на площі Ринок нашого міста організовано спільно з працівниками Івано-Франківського Вищого художнього професійного училища №3 майстер-класів для діток із виготовлення еко-іграшки з природніх матеріалів, композицій «Я люблю Івано-Франківськ», дитячих іграшок «Ангелик», підставок під горнятка в техніці декупаж, дерев'яних іграшок, композицій «Урожай у рідній ОТГ».

В переддень Дня Святого Миколая служба у справах дітей дарувала дітям вразливих категорій позитивні емоції. Діти отримали запрошення на ковзанку, квитки на відвідання оглядового майданчика міської ратуші від міського голови Руслана Марцінків, а також теплі пледи (117), постільну білизну (27), ковдри (32) та набори рушників і пряників (27).

17.12.2020 та 24.12.2020 року службою у справах дітей спільно з майстрами Вищого художнього професійного училища №3 для дітей, які перебувають в «Містечку милосердя Святого Миколая» та Івано-Франківському обласному центрі соціально-психологічної реабілітації дітей, організовано майстер-класи з виготовлення новорічних листівок.

В зимовий період службою у справах дітей забезпечено дозвілля дітей вразливих категорій на сезонній льодовій ковзанці на площі Ринок.